

การดูแลหลังผ่าตัดทันที!!

- แพทย์จะป้ายยาป้องกันการติดเชื้อและปิดแผล เพื่อให้ประคบเย็นต่อเพื่อลดการบวมและช่วยหยุดเลือด
- ในวันแรกไม่จำเป็นต้องเปิดแผล ให้ประคบเย็นทับบริเวณที่ปิดแผลไว้ได้เลย
- หากเจ็บระบมที่แผลสามารถรับประทานยาแก้ปวดเบื้องต้นได้

การดูแลหลังผ่าตัดในช่วงสัปดาห์แรกก่อนตัดไหม

- ✓ ห้ามแผลผ่าตัดโดนน้ำจนกว่าจะตัดไหมครบ ไม่ล้างหน้าให้ทำความสะอาดด้วยการเช็ดหน้า หากต้องการสระผมแนะนำให้นอนสระเพื่อเลี่ยงไม่ให้แผลโดนน้ำ
- ✓ ประคบเย็นบ่อยๆ ใน 3-4 วันแรก ประคบทั้งวันเพื่อช่วยลดบวม โดยใช้เจลประคบเย็นห่อผ้าสะอาดบาง อาจวางผ้าก๊อชสะอาดรองแผลก่อนประคบ หลังจากครบ 3-4 วันแรกให้ประคบอุ่นต่อวันละ 3-4 ครั้ง เพื่อช่วยลดรอยช้ำรอบแผล
- ✓ เช็ดทำความสะอาดแผลด้วยน้ำเกลือปราศจากเชื้อวันละ 2 ครั้ง เช้าและเย็น ป้ายยาชนิดขี้ผึ้งที่แผลผ่าตัด ห้ามถูหรือขยี้แผลผ่าตัด

รูปผู้ป่วยหลังผ่าตัดหนังตาหย่อนที่ 1 สัปดาห์

รูปผู้ป่วยหลังผ่าตัดหนังตาหย่อนที่ 1 เดือน

- ✓ รับประทานยาตามแพทย์สั่งจนครบ ยาละลายลิ่มเลือดสามารถกลับมาเริ่มทานได้ประมาณ 2-3 วันหลังผ่าตัดหรือเมื่อแผลดูแห้ง ไม่มีเลือดซึม
- ✓ นอนยกศีรษะสูง เพื่อลดบวม
- ✓ หากมีภาวะหลับตาไม่สนิทในช่วงแรก ให้หยอดน้ำตาเทียมบ่อยๆ และป้ายเจลก่อนนอน
- ✓ มาตามนัดหลังผ่าตัดเพื่อตัดไหมตามที่แพทย์กำหนดประมาณ 5-7 วันหลังผ่าตัด
- ✓ หากมีอาการผิดปกติ เช่น เลือดซึมจากแผลเรื่อยๆ ปวดแผลมาก แผลแยก ปวดตา ตาตั้ง การมองเห็นลดลง แผลติดเชื้อให้กลับมาพบแพทย์ก่อนนัด
- ✓ ช่วงแรกหลังผ่าตัดแผลจะยังบวม ไม่เข้าที่ แต่จะยุบบวมจนหายดีที่อย่างน้อย 3-4 เดือนหลังผ่าตัด
- ✓ การผ่าตัดบางชนิด อาจทำให้หนังตาหรือชั้นตาไม่เท่ากันได้จากพื้นฐานเดิมของผู้ป่วยหรือแรงของกล้ามเนื้อตาของผู้ป่วยที่ไม่เท่ากัน รูปตาหรือชั้นตาเปลี่ยนจากเดิม ชั้นตาลุดหรืออาจคล้ำได้ปมไหม
- ✓ ในบางรายอาจต้องผ่าตัดแก้ไขมากกว่า 1 ครั้ง หากผลยังไม่เป็นที่พอใจ

ติดต่อสอบถามเพิ่มเติมทุกวันในเวลาราชการ
ที่ห้องตรวจผู้ป่วยนอกแผนกจักษุ โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า
โทรศัพท์ 02-5284567 ต่อ 11072

พิมพ์ครั้งที่ 1 จำนวน 5,000 ฉบับ
มกราคม 2566

การเตรียมตัวก่อนผ่าตัด และดูแลหลังผ่าตัด เปลือกตา

ก่อนทำ

รูปผู้ป่วยหลังผ่าตัด
หนังตาตกที่ 1 สัปดาห์

หลังทำ

ข้อมูลโดย

อ.นพ.ฉันทย์ฉัตร เจียรรมณีโชติชัย สาขาจักษุศัลยกรรมและเสริมสร้าง จักษุวิทยา
โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า และมหาวิทยาลัยสยาม

ผลิตและเผยแพร่โดย

กลุ่มงานสุขศึกษา โรงพยาบาลพระนั่งเกล้า จังหวัดนนทบุรี

โทร 02-5284567 ต่อ 10652-3

PNK 161

ภาวะหนังตาหย่อน และหนังตาตก

ภาวะหนังตาหย่อน คือ ภาวะที่มีหนังตาสั้นเกินไป โดยไม่มีหนังตาตกหรือลิ่มตาได้น้อย มักเกิดจากอายุที่มากขึ้น ทำให้มีผิวหนังส่วนเกิน หากเป็นมากอาจบังการมองเห็น ทำให้รู้สึกหนักๆ ตา หรือหางตาแฉะๆ ได้

ภาวะหนังตาตก คือ ภาวะที่มีปัญหาในการลืมตาได้ไม่ดี ลืมตาได้น้อย ทำให้ขนาดตาดูเล็ก อาจพบร่วมกับภาวะหนังตาหย่อนหรือไม่ก็ได้ หากเป็นมากจะบังการมองเห็น และอาจต้องแหงนหน้าหรือยกคิ้วช่วยในผู้ป่วยบางราย

รูปผู้ป่วยหนังตาหย่อน โดยไม่มีหนังตาตก

รูปหลังผ่าตัดแก้ไขหนังตาหย่อนที่ 1 สัปดาห์ (ลงแผลที่ขึ้นตา)

การรักษา โดยการผ่าตัด

การผ่าตัดเฉพาะหนังส่วนเกินออก ใช้รักษาภาวะหนังตาหย่อน โดยแพทย์จะตัดหนังส่วนที่เกินออกอย่างเหมาะสมและเย็บแผลปิด มีทั้งการลงแผลที่ขึ้นตาหรือการลงแผลซ่อนใต้คิ้ว

การผ่าตัดกล้ามเนื้อตา เพื่อให้เปิดตาได้มากขึ้น แก้ไขภาวะหนังตาตก มีทั้งการผ่าตัดชนิดลงแผลภายนอกที่ขึ้นตา และผ่าตัดจากเยื่อบุตาด้านในไม่เห็นแผลจากด้านนอก

การผ่าตัดแก้ไขหนังตาตกโดยยึดกับกล้ามเนื้อหน้าผาก ใช้เฉพาะกรณีที่กล้ามเนื้อเปิดเปลือกตาของผู้ป่วยไม่มีแรงในการยกเปิดตา ส่วนมากมักเป็นแต่กำเนิดหรืออาจมีรอยโรคที่เส้นประสาท การผ่าตัดชนิดนี้จะเปิดตาได้ดีก็ต่อเมื่อคนไข้ต้องยกคิ้วช่วยเสมอ

รูปผู้ป่วยก่อนผ่าตัดหนังตาหย่อน

รูปหลังผ่าตัดแก้ไขหนังตาหย่อน ที่ 1 สัปดาห์ (ลงแผลซ่อนใต้คิ้ว)

การเตรียมตัว สำหรับผ่าตัดเปลือกตา

- งดยาละลายลิ่มเลือด หรือยาลดการแข็งตัวของเลือด ก่อนผ่าตัด 7-10 วัน (ปรึกษาแพทย์ผู้ส่งยานั้นๆ ก่อน)
- งดอาหารเสริม วิตามินที่มีผลต่อการแข็งตัวของเลือด เช่น น้ำมันปลา วิตามินซี ถั่งเช่า แปะก๊วย โสม สารสกัดกระเทียม เป็นต้น อย่างน้อย 2 สัปดาห์ก่อนผ่าตัด
- หลังผ่าตัด ควรหยุดพักอย่างน้อย 5-7 วัน
- เตรียมเจลประคบเย็นมาวันผ่าตัด ใช้หลังผ่าตัดอย่างน้อย 2 ชุด
- วันผ่าตัดสามารถรับประทานยาโรคประจำตัวได้ตามปกติ ยกเว้นยาที่แพทย์ให้งดก่อนผ่าตัดบางชนิด และให้ล้างหน้า สระผม โดยงดแต่งหน้าหรือทาแป้ง
- มีญาติหรือผู้ดูแลมาด้วยในวันผ่าตัด
- หากผ่าตัดกล้ามเนื้อตาพร้อมด้วย อาจมีภาวะหลับตาไม่สนิท ในช่วงแรกได้ (ตั้งรูป) และบวมจ้ำหลังผ่าตัดนานขึ้น

ในห้องผ่าตัด

- ผู้ป่วยต้องนอนราบขณะผ่าตัดได้ มีผ้าคลุมใบหน้า เปิดเฉพาะบริเวณตาที่ผ่าตัด
- ใช้วิธีฉีดยาชาเป็นหลักในการผ่าตัด ยกเว้นการผ่าตัดแก้ไขหนังตาตกโดยยึดกับกล้ามเนื้อหน้าผาก อาจใช้วิธีการดมยาสลบร่วมด้วย
- ผู้ป่วยควรแจ้งยาที่แพ้กับแพทย์ผู้ผ่าตัดเสมอ